

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
O Autorach	XV
Wstęp	XVII
Rozdział I. Podmioty wyborcze w organizacji wyborów	1
1. Państwowa Komisja Wyborcza	3
1.1. Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej	4
1.2. Działalność Państwowej Komisji Wyborczej	5
2. Państwowa Komisja Wyborcza po zmianach w 2019 r.	6
3. Komisarze wyborczy	9
3.1. Powołanie komisarza	9
3.2. Wygaśnięcie, odwołanie i czasowa niezdolność do pełnienia funkcji komisarza	11
3.3. Zadania komisarza wyborczego	11
4. Korpus Urzędników Wyborczych	15
4.1. Powoływanie i odwoływanie urzędników wyborczych	15
4.2. Liczba urzędników wyborczych	17
4.3. Zadania urzędników wyborczych	18
5. Krajowe Biuro Wyborcze	22
Rozdział II. Zadania samorządów	25
1. Podział na okręgi wyborcze	25
2. Podział na obwody głosowania	34
3. Rejestr wyborców	38
3.1. Prawo wybieralności w wyborach do rad	39
3.2. Prawo wybieralności w wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta	40
3.3. Miejsce zamieszkania	44
3.4. Potwierdzenie prawa wybierania i prawa wybieralności	46
3.5. Prowadzenie rejestru wyborców	47
3.5.1. Dostęp do danych zamieszczonych w rejestrze	49

3.5.2. Wniosek o wpis do rejestru wyborców	49
3.5.3. Wnoszenie reklamacji	52
3.5.4. Wymiana informacji o obywatelach UE	53
3.5.5. Nieprawidłowości w prowadzeniu rejestru wyborców	53
4. Okresowa informacja o liczbie wyborców	55
5. Liczba radnych wybieranych do rad	55
6. Obsługa Korpusu Urzędników Wyborczych	56
Rozdział III. Terminarz wyborczy	59
1. Cztery miesiące przed upływem kadencji rad	59
1.1. Publikowanie zarządzenia wojewody ustalającego liczbę wybieranych radnych	59
1.2. Zarządzenie wyborów i ustalenie kalendarza wyborczego	59
1.3. Termin wyborów	60
1.4. Kampania wyborcza	62
1.5. Pojęcia kampanii i agitacji wyborczej	63
1.6. Ograniczenia w prowadzeniu agitacji	66
1.7. Kampania w mediach	73
1.8. Postępowanie w przypadku nieprawdziwych informacji w materiałach agitacyjnych	81
1.9. Prekampania	83
1.10. Cisza wyborcza	87
1.11. Tworzenie komitetów wyborczych	91
1.11.1. Komitet wyborczy partii politycznej	95
1.11.2. Koalicyjny komitet wyborczy partii politycznych	96
1.11.3. Komitet wyborczy organizacji społecznej	97
1.11.4. Komitet wyborczy wyborców	98
1.12. Finansowanie komitetów wyborczych	103
1.12.1. Pochodzenie środków finansowych komitetów wyborczych	105
1.12.1.1. Komitety wyborcze partii politycznych	105
1.12.1.2. Koalicyjne komitety wyborcze	106
1.12.1.3. Komitety wyborcze stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz komitety wyborcze wyborców	106
1.12.2. Inne sposoby finansowania komitetów wyborczych	108
1.12.3. Niedozwolone sposoby finansowania komitetów wyborczych	108
1.12.4. Obowiązek gromadzenia środków na jednym rachunku bankowym	111
1.12.4.1. Zastrzeżenie w umowie	111
1.12.4.2. Formy wpłat	112
1.12.5. Pozyskiwanie i wydatkowanie środków	113

1.12.5.1. Pozyskiwanie	113
1.12.5.2. Wydatkowanie	114
1.12.6. Limity wydatków	115
1.13. Wyznaczenie miejsc na obwieszczenia o wyborach i na plakaty wyborcze ..	118
2. Trzy miesiące przed dniem wyborów	119
3. 55. dzień przed dniem wyborów	120
3.1. Podanie do wiadomości informacji o okręgach wyborczych i liczbie wybieranych radnych	120
3.2. Przedkładanie wójtowi propozycji zmian siedzib obwodowych komisji wyborczych	120
4. 45. dzień przed dniem wyborów	121
4.1. Podział na stałe obwody głosownia	121
4.2. Zmiany siedzib obwodowych komisji wyborczych	122
4.3. Lokal obwodowej komisji wyborczej	123
4.3.1. Informacja o zmianie lokalu wyborczego	123
4.3.2. Zakaz agitacji na terenie lokalu wyborczego	124
4.3.3. Przygotowanie lokalu wyborczego	124
4.3.4. Wymagania co do lokalu	127
4.3.5. Urna wyborcza	128
4.3.6. Lokale dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych	135
4.3.7. Godziny głosowania	139
4.3.8. Zakaz wnoszenia broni do lokalu wyborczego	139
4.3.9. Niestandardowy lokal wyborczy	140
4.4. Mężowie zaufania i obserwatorzy społeczni	140
4.5. Problematyka transmisji i rejestrowania prac obwodowych komisji wyborczych	144
4.6. Przekazywanie wyborcom niepełnosprawnym informacji o wyborach przez gminy	147
5. 40. dzień przed dniem wyborów – powoływanie terytorialnych komisji wyborczych	149
6. 35. dzień przed dniem wyborów	152
6.1. Tworzenie odrębnych obwodów głosowania	153
6.2. Zgłaszanie list kandydatów na radnych	154
6.3. Parytet	155
7. 30. dzień przed dniem wyborów – obwieszczenie o obwodach głosowania, siedzibach komisji oraz możliwości głosowania korespondencyjnego i przez pełnomocnika	163
8. 25. dzień przed dniem wyborów	165
8.1. Zgłaszanie kandydatów na wójtów	165
8.2. Przyznawanie numerów listom	168
9. 23. dzień przed dniem wyborów	168
10. 21. dzień przed dniem wyborów	169

10.1. Powoływanie obwodowych komisji wyborczych	170
10.2. Spis wyborców	178
10.2.1. Dopisywanie do spisu wyborców funkcjonariuszy	181
10.2.2. Sprawdzanie poprawnego ujęcia w spisie wyborców	182
10.3. Przekazywanie wyborcom druku z informacją o wyborach	183
11. 15. dzień przed dniem wyborów	186
11.1. Zgłaszanie kandydatów na wójta w przypadku skreślenia z listy	186
11.2. Rozplakatowanie obwieszczenia o zarejestrowanych listach kandydatów na radnych oraz o kandydatach na wójtów	186
11.3. Zgłaszanie zamiaru głosowania korespondencyjnego	187
11.4. Pakiet wyborczy	193
12. 10. dzień przed dniem wyborów – możliwość zgłoszenia nowego kandydata na radnego w sytuacjach wyjątkowych	195
13. Dziewiąty dzień przed dniem wyborów	196
13.1. Pełnomocnictwo do głosowania	196
13.2. Wygaśnięcie pełnomocnictwa	200
14. Siódmy dzień przed dniem wyborów – instrukcje policji na wypadek szczególnych zdarzeń w lokalu wyborczym	202
15. Piąty dzień przed dniem wyborów	202
15.1. Możliwość dopisania się do spisu wyborców na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce stałego zamieszkania wyborcy	202
15.2. Przekazanie wykazu osób przebywających w dniu wyborów w jednostce, w której tworzony jest odrębny obwód głosowania	203
16. Drugi dzień przed dniem wyborów	204
16.1. Przekazanie zaktualizowanego wykazu osób przebywających w dniu wyborów w jednostce, w której tworzony jest odrębny obwód głosowania ..	204
16.2. Sporządzenie i wydruk spisu wyborców dla obwodów odrębnych	204
16.3. Przenośna urna wyborcza	204
16.4. Cofnięcie pełnomocnictwa do głosowania	206
17. Jeden dzień przed dniem wyborów – przekazanie spisu wyborców przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych ds. przeprowadzenia głosowania	206
Rozdział IV. Dzień wyborów i obowiązki powyborcze	209
1. Sposób głosowania	210
1.1. Głosowanie w wyborach do rad gmin do 20 000 mieszkańców	216
1.2. Głosowanie w wyborach do rad gmin powyżej 20 000 mieszkańców, do rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy	216
1.3. Głosowanie w wyborach wójta	217
2. Zarządzenie druku kart i ich dystrybucja	219
3. Depozyt kart i materiałów wyborczych	220
4. Podział mandatów	220
5. Przygotowanie drugiej tury wyborów wójta	224

---

6. Uporządkowanie lokali komisji wyborczych oraz uprzątnięcie materiałów agitacyjnych	225
7. Obowiązek sprawozdawczy komitetów wyborczych	226
Zakończenie	229